

Toernooihandleiding 2025/2026



Vorrunde 1: vrijdag 14 november 2025
Vorrunde 2: zaterdag 15 november 2025
Vorrunde 3: vrijdag 28 november 2025
Finale: zaterdag 31 januari 2026

Stichting

Nederlands
Debat Instituut

schooldebatteren.nl

Inhoudsopgave

Het toernooi	3
Vorbereiding op school	3
De voorrondes	3
De finale	4
De Troublespeech Sprekerswedstrijd	5
Het leerling-jurylid	5
Dagprogramma	7
Voorronde	7
Finale	7
Het debat	8
Stellingen	8
Sprekers en spreektijden	9
Points of information	10
Debatopstelling	10
De jury	11
Jurycriteria	11
Presentatie	11
Argumentatie	11
Puntensysteem	12
Juryvoordeel	12
Leerling-jurylid en timekeeper	12
De Troublespeech Sprekerswedstrijd	14
Programma	14
Jury	14
Wedstrijdreglement 2025/2026	15
Afvaardiging	15
Begeleiding & supporters	15
De indeling	16
In het debatlokaal	16
Debatvorm	17
Point of information	18
Stellingen	18
Wedstrijdleiding	19
Jurering	19
Timekeeper	20
Rekenkamer	20
Troublespeech Sprekerswedstrijd	21
Colofon	22

Het toernooi

Het Nederlands Kampioenschap Debatteren voor Scholieren bestaat al sinds 1998 en is in tweeëntwintig jaar uitgegroeid tot het grootste parlementaire scholierendebattoernooi van Nederland. Jaarlijks gaan meer dan honderd scholen met elkaar in debat om te bepalen wie zich een jaar lang kampioen van Nederland mag noemen. Het toernooi bestaat uit drie voorrondes en een finaledag. Tweeëndertig teams plaatsen zich op de voorrondes voor de finale. In deze handleiding vind je vrijwel alle praktische informatie over het toernooi. Ook worden vervolgens alle regels die gelden tijdens het toernooi toegelicht in het Wedstrijdreglement, te vinden op pagina 14. De rest van de praktische informatie vind je op de [toernooipagina](#) én wordt in de aanloop naar het toernooi per mail met de deelnemende teams gedeeld. We raden je aan om deze handleiding goed door te nemen voor deelname. Debatbegrippen met een sterretje (*) staan uitgelegd in het Debatwoordenboek dat apart te downloaden is via [deze](#) link.

Vorbereiding op school

- Deelnemers zijn middelbare scholieren uit de bovenbouw van havo of vwo.
- Iedere deelnemende school vaardigt één team van vier of vijf debaters af.
- Elke ronde debatteren vier leerlingen en is er – in het geval van een team van vijf – één reservedebater.
- Daarnaast vaardigt iedere school één leerling-jurylid af (zie pagina 5 en 11).
- De voorbereide stellingen komen zes weken voorafgaand aan de toernooidagen online. Ook worden de stellingen per e-mail naar de docent gestuurd.
- Leerlingen bereiden de debatten in voorbereiding op het toernooi inhoudelijk voor en voeren oefendebatten op school.
- Alle regels en afspraken rondom het NK Debatteren havo/vwo vind je in het wedstrijdreglement, vanaf pagina 14 van deze handleiding.

De voorrondes

- Ieder team debatteert op één van de drie voorrondedagen. Bij de aanmelding geeft iedere docent een voorkeur voor een voorronde op. De uiteindelijke voorronde-indeling ontvangt de docent per e-mail.
- De debatten vinden plaats in de parlementaire debatform*.
- Een voorronde omvat drie debatrondes over twee voorbereide stellingen en één improvisatiestelling.
- Bij aankomst melden de teams zich bij de welkomstbalie. Hier krijgen de teams hun naambordjes en een programmaboekje. De dag begint officieel met de opening in de grote zaal, waar alle teams aanwezig zijn. Hier wordt de eerste stelling bekendgemaakt, waarna iedereen de indeling ontvangt en zich naar diens eerste lokaal begeeft. Na iedere debatrunde komen de teams weer terug in de grote zaal.
- De improvisatiestelling wordt pas twintig minuten voor de debatrunde onthuld. In deze twintig minuten kunnen de teams de stelling kort voorbereiden. Hulp van docenten, supporters en/of elektronische apparaten is hierbij niet toegestaan: alleen de vijf leden van het debatteam – dus inclusief

reservedebater – mogen deelnemen aan de voorbereiding. Hierbij vertrouwen we op de sportiviteit en eerlijkheid van de deelnemers.

- Welke stelling in welke ronde gebruikt wordt en of het team voor- of tegenstander is, wordt pas tien minuten (voorbereid) tot twintig (improvisatie) minuten voor iedere debatronde bekendgemaakt.
- Tijdens de voorrondes wordt er geen lunch verzorgd, houd daar s.v.p. rekening mee. Er wordt wel voor koffie, thee en water gezorgd.
- Hoeveel teams er naar de finale van het NK Debatteren havo/vwo gaan wordt bepaald op basis van het totaal aantal deelnemende teams en is ongeveer 30%.
- Hoeveel teams er per voorronde doorgaan wordt bepaald naar verhouding van het aantal teams dat per voorronde meedoet. Zo heeft ieder team ongeveer evenveel kans op een plek in de finale. Op de drie voorrondes zullen maximaal dertig teams zich rechtstreeks plaatsen.
- Daarnaast worden er na de voorrondes één of twee wildcards uitgedeeld aan de teams met de meeste punten die zich nog niet rechtstreeks geplaatst hebben. De teams met wildcards gaan ook naar de finale.

De finale

- Ongeveer 30% van de teams plaatsen zich op de drie voorrondes voor de Finale van het NK Debatteren havo/vwo. Er zijn één of twee wildcards te winnen.
- De debatten vinden plaats in de parlementaire debatvorm*.
- De finale omvat drie debatroundes over twee voorbereide- en één improvisatiestellingen.
- Bij aankomst melden de teams zich bij de welkomstbalie. Hier krijgen de teams hun naambordjes en een programmaboekje. De dag begint officieel met de opening in de grote zaal, waar alle teams aanwezig zijn. Hier wordt de eerste stelling bekendgemaakt, waarna iedereen de indeling ontvangt en zich naar diens eerste lokaal begeeft. Na iedere debatronde komen de teams weer terug in de grote zaal.
- Na afloop van de drie debatroundes begint het finaleprogramma. Daar gaan de beste twee teams van de dag met elkaar in debat over finalestelling (improvisatie). Deze finalisten horen pas tijdens het finaleprogramma dat ze in de finale staan. De finalisten krijgen vervolgens nog wel twintig minuten voorbereidingstijd voor het finaledebat. Ook wordt de finale van de Troublespeech Sprekerswedstrijd gehouden tijdens het finaleprogramma (zie ook pagina 13).
- De improvisatiestellingen worden pas twintig minuten voor de debatronde onthuld. Hulp van docenten, supporters of elektronische apparaten is niet toegestaan: alleen de vijf leden van het debatteam (dus inclusief reservedebater) mogen deelnemen aan de voorbereiding. Hierbij vertrouwen we op de sportiviteit en eerlijkheid van de deelnemers.
- In welke volgorde de stellingen voorkomen en of het team voor- of tegenstander is, wordt pas tien minuten voor iedere debatronde bekendgemaakt.
- Tijdens de finale wordt voor koffie, thee, water en lunch gezorgd. Bij de lunch zijn standaard vegetarische en veganistische opties. Er kan alleen rekening worden gehouden met allergieën mits deze uiterlijk twee weken van te voren

door de docent of leerling per mail zijn doorgegeven aan Stichting Nederlands Debat Instituut.

De Troublespeech Sprekerswedstrijd

- Iedereen die havo of vwo doet mag aan de Troublespeech Sprekerswedstrijd mee doen. Ook als je school niet meedoet aan het NK Debatteren havo/vwo. Inschrijven kan [hier](#).
- De Troublespeech Sprekerswedstrijd is een individuele sprekerswedstrijd waarin deelnemers maximaal twee minuten de tijd hebben om zich uit een lastige situatie – een trouble – te redden. Deelnemers worden beoordeeld op presentatie, aankleding en strategie. Meer weten over de Troublespeech, de wedstrijd en de jurycriteria? Klik dan [hier](#) voor de Troublespeech-pagina.
- Op de voorrondedagen wordt er gespeecht over dezelfde trouble. Voor de finale ontvangen de finalisten een nieuwe trouble om voor te bereiden. Deze troubles worden, net als de voor te bereiden stellingen, zes weken voor het toernooi gedeeld met docenten/begeleiders. Je kunt dit dan ook terugvinden op de [Troublespeechpagina](#).
- De deelnemers dragen hun speech eenmaal voor aan het Troublespeech-jurypanel in een speciaal lokaal tijdens één van de drie debatrondes.
- Als een leerling wil debatteren én troublespeechen kan dat, maar zorg dan wel dat het debatteam een reservedebater meeneemt, want de leerling zal één ronde afwezig zijn. Er mogen maximaal twee leerlingen per school deelnemen aan de Troublespeech-wedstrijd.
- Wie in welke debatronde troublespeecht wordt in de week voor de toernooidag via mail bekendgemaakt aan de deelnemers van de Troublespeech Sprekerswedstrijd.
- Tijdens het finaleprogramma op de voorronde worden de drie beste kandidaten bekendgemaakt die vervolgens hun Troublespeech aan het publiek mogen voordragen.
- Een Troublespeech-jurypanel kiest wie er doorgaat naar de finale van het NK Debatteren in januari. Na drie voorrondes ontvangt de troublespeecher die in het lokaal de hoogste score ontving en zich nog niet geplaatst had voor de finale een wildcard. Diegene mag dan alsnog troublespeechen op de finale van het NK Debatteren.

Het leerling-jurylid

- Tijdens het toernooi mag elk team een leerling-jurylid leveren. Dit is niet verplicht. Diens inbreng is erg waardevol, want leerling-juryleden ondersteunen de jury. Meer informatie is te vinden op pagina 11.
- Het leerling-jurylid wordt iedere ronde ingedeeld bij andere debatteams (of bij de Troublespeech Sprekerswedstrijd). Dit maakt de dag voor hen leerzaam: hoe debatteren andere scholen? Hoe werken zij samen? Maar ook de beoordeling van de jury: hoe beoordeelt de jury en waarom?

- Het leerling-jurylid houdt daarnaast de tijd bij. Dit doet die ook wanneer de jury feedback geeft. Zo zorgen leerling-juryleden er mede voor dat het toernooi volgens schema verloopt.
- Als voorbereiding op het toernooi kunnen leerling-juryleden het jurypakket en deze handleiding doornemen. Op de toernooidag krijgen zij jurymaterialen waarin de belangrijkste informatie herhaald wordt. Vragen die ze daarna nog hebben kunnen ze voor het debat stellen aan de mede juryleden.

Dagprogramma

Hieronder vind je het dagprogramma van een voorrondedag en de finale van het NK Debatteren havo/vwo. De dagprogramma's van deze editie zullen vergelijkbaar zijn. **Uiterlijk twee weken voor de toernooidag ontvangen de debatbegeleiders de precieze begin- en eindtijden.**

VOORRONDE

Vanaf 11:45 Inloop Teams

12:10	Sluittijd ontvangst teams
12:30	Opening
12:45	Bekendmaking stelling 1 (voorbereid)
13:15	Begin debatronde 1
14:25	Bekendmaking stelling 2 (voorbereid)
14:45	Begin debatronde 2
16:05	Bekendmaking stelling 3 (improvisatie)
16:30	Begin debatronde 3
17:40	Troublespeeches en bekendmaking uitslag
18:15	Einde

FINALE

Vanaf 9:15	Inloop teams
9:40	Sluittijd ontvangst teams
10:00	Opening
10:15	Bekendmaking stelling 1 (voorbereid)
10:30	Begin debatronde 1
11:40	Bekendmaking stelling 2 (voorbereid)
11:50	Begin debatronde 2
13:00	Lunch
13:45	Bekendmaking stelling 3 (improvisatie)
14:10	Begin debatronde 3
15:15	Pauze
15:30	Finaledebat en Troublespeeches
17:00	Einde

Het debat

Over de hele wereld wordt gedebatteerd door scholieren en studenten. Op verschillende plekken zijn uiteenlopende vormen van debat ontstaan, met verschillende spelregels per regio. Voor het NK Debatteren voor Scholieren volgen wij de wereldwijde standaard: het *World Schools format*. Het *World Schools format* is een parlementaire debatvorm ontwikkeld voor de wereldkampioenschappen voor scholieren (WSDC). Deze debatvorm combineert elementen van de Britse, Australisch-Aziatische en Amerikaanse debattradities.

Stellingen

Parlementaire debatten* worden altijd gevoerd over een stelling*. De teams mogen niet kiezen of zij vóór of tegen de stelling debatteren: hierover wordt vooraf geloot. Wat de deelnemers zelf van de stelling vinden mag geen rol spelen in het debat. Op het NK Debatteren havo/vwo wordt over zowel beleidsstellingen* als waardestellingen* gedebatteerd: het is daarom belangrijk om leerlingen bij de voorbereiding te laten bedenken met wat voor type stelling ze te maken hebben en welke argumenten* daarbij passen.

Stijlfiguren

Drieslag	Bloed, zweet en tranen
Alliteratie	Meer meters met minder moeite
Anafoor	'I have a dream'
Metafoor	Dit is een tikkende tijdbom
Retorische vraag	Wie wil er niet elke dag uitslapen?
Chiasme	Je kunt een kind wel uit de oorlog halen, maar hoe haal je de oorlog uit een kind?
Paradox	Snoeien om te groeien
Climax	Dat is niet erg, dat is niet verschrikkelijk, maar catastrofaal
Anticlimax	Deze vriend is een groot voorbeeld voor me, vooral van hoe het niet moet
Personificatie	De toekomst lacht me toe
Tautologie	Gratis en voor niets
Eufemisme	Extra reistijd (i.p.v. vertraging)
Antithese	Grote bek, klein hartje

Tip!

Je speech nog levendiger maken en je publiek en jury ook op basis van emotie/onderbuik overtuigen? Maak gebruik van stijlfiguren! Hier vind je er alvast negen, met voorbeeld.

Tip!

Op zoek naar stellingen om te oefenen? We hebben een hele lijst online staan en elke maand voegen we nieuwe stellingen toe!

Ook kun je de stellingen op niveau en onderwerp selecteren – helemaal makkelijk. Ga naar www.schooldebatteren.nl/stellingen/

Sprekers en spreektijden

Een parlementair debat wordt gevoerd tussen vier voorstanders en vier tegenstanders. Sprekers houden zich aan vaste spreekbeurten en spreektijden. Er kan altijd maar één iemand tegelijk aan het woord zijn. De spreektijden en de taken die bij iedere spreekbeurt horen vind je in het schema hieronder.

Totaal 28:00



Speech	Tijdsduur (min:sec)	Sprekerstaak
Eerste voorstander	4:00	Inleiding Definitie Eigen argumenten
Eerste tegenstander	4:00	Inleiding Eventueel reactie definitie Weerlegging Eigen argumenten
Tweede voorstander	4:00	Weerlegging Reparatie Nieuw argument
Tweede tegenstander	4:00	Weerlegging Reparatie Nieuw argument
Derde voorstander	4:00	Weerlegging Reparatie
Derde tegenstander	4:00	Weerlegging Reparatie
Vierde tegenstander	2:00	Analyse debat Belangrijkste clashes Waarom hebben jullie het 'meest' gelijk?
Vierde voorstander	2:00	Analyse debat Belangrijkste clashes Waarom hebben jullie het 'meest' gelijk?

Points of information

Tijdens de speech van een debater kan er een vraag gesteld worden door een debater van het andere team. Deze vraag wordt een Point of Information* genoemd (POI). Als een debater een POI wil aanbieden gaat de debater staan met een uitgestoken arm (en eventueel de andere hand plat op het hoofd) en wacht totdat diens POI door de spreker wordt geaccepteerd of geweigerd. POI's mogen alleen worden aangeboden tijdens de eerste zes spreekbeurten. De spreker kan ervoor kiezen om de POI te accepteren of te weigeren. Als de POI geweigerd wordt, gaan alle debaters die een vraag hadden weer zitten. Zij wachten vervolgens minimaal tien seconden voordat zij weer een POI mogen aanbieden. Een POI moet in de vragende vorm geformuleerd worden en mag maximaal tien seconden duren.

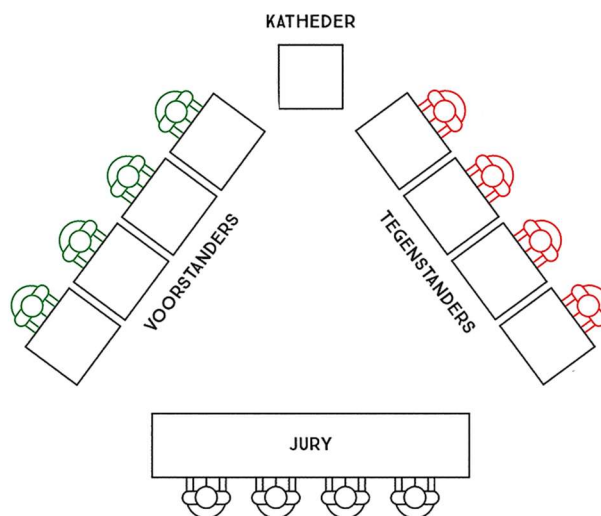
Als er voldoende POI's zijn aangeboden (minstens twee) en een spreker er geen heeft aangenomen, krijgt die 2,5 minpunten. Het doel van deze regel is om te zorgen voor meer interactie in het debat. Als uitzondering hierop gelden POI's aangeboden tijdens de eerste en laatste 30 seconden van een speech. Tijdens de eerste en laatste 30 seconden van een speech is namelijk 'beschermde tijd' en dan mogen er **geen** POI's worden gesteld.

Wist je dat de houding die bij de POI hoort uit het Lagerhuis komt? Toen de Britse parlementariërs nog witte pruiken droegen, was dit de manier om te zorgen dat hun pruik niet per ongeluk af viel als ze vol passie opstonden om het woord te krijgen.



Debatopstelling

De debatzaal wordt ingericht zoals is afgebeeld in de onderstaande afbeelding. Vanuit de jury gezien zitten de voorstanders altijd links en de tegenstanders altijd rechts. De debaters spreken vanachter een kathedr*, in het midden van de zaal. De vierde spreker van ieder team staat echter vóór het kathedr. Tegenover het kathedr zitten de juryleden achter een tafel.



De jury

Op het NK Debatteren havo/vwo worden debatten aan de hand van twee hoofdcriteria gejureerd: Argumentatie* en Presentatie*. Er zijn afzonderlijke juryleden voor de twee hoofdcriteria. Een jurypanel bestaat dus ten minste uit een Voorzitter P voor Presentatie en een Voorzitter A voor Argumentatie. Het oordeel, en de punten, van Voorzitter A tellen voor 60% mee voor de score; het oordeel, en de punten, van Voorzitter P tellen voor 40% mee voor de score.

Jurycriteria

De jury let tijdens het debat op de presentatie en de argumentatie van de debaters.

PRESENTATIE

- Ogen: Richt de debater zich op de jury en het publiek?
- Stem: Zijn het spreektempo, intonatie en volume passend en overtuigend?
- Houding: Staat de debater stevig en maakt hij ondersteunende handgebaren?
- Stijl: Maakt de debater gebruik van stijlfiguren en/of humor?
- 'Be the argument*': Gelooft de debater zelf in wat die zegt?

ARGUMENTATIE

- Argumenteren: Legt de debater het argument goed uit en geeft die er voorbeelden bij?
- Luisteren: Luistert de debater goed naar wat diens tegenstanders én teamgenoten zeggen?
- Reageren: Reageert de debater goed op de tegenpartij?
- Structureren: Brengt de debater structuur aan in diens verhaal?
- Taakuitvoering: Voert de debater diens taken als spreker uit? De taken per spreker staan in het schema onder het kopje 'het debat' (pagina 7).

Tip!

Benieuwd hoe je punten scoort en waarop je precies wordt beoordeeld? Neem dan een kijkje in de [juryhandleiding](#). Hierin vind je een uitleg van het puntensysteem en de beoordelingscriteria.

Tip!

Om sterk te argumenteren kun je gebruik maken van het AUB-model*, SExl* of SAIL* en de kop-romp-staartstructuur*. Theorie over het AUB-model en Sexl graag nalezen of oefenen? Bekijk dan onze [argumentenkaarten](#).

Puntensysteem

Om individuele speeches te beoordelen gebruiken juryleden op het toernooi een jurywijzer. Daarop staan beschrijvingen van prestaties en bijbehorende scores. Sprekers worden beoordeeld op een schaal tussen 90 (zeer sterk) en 50 (zwak). De gemiddelde verwachte score bedraagt 70. Voor Presentatie en Argumentatie worden losstaande scores gegeven. Een spreker kan bijvoorbeeld met een speech 82 scoren voor argumentatie, maar tegelijkertijd 67 voor presentatie. Bij argumentatie wordt ook het aannemen van POI's meegenomen. Als er voldoende POI's zijn aangeboden (minstens twee) en een spreker er geen heeft aangenomen, krijgt hij vijf minpunten (zie kopje POI, pagina 9). In het eindoordeel wordt een weging toegepast: het oordeel, en de punten voor Argumentatie tellen voor 60% mee. Het oordeel, en de punten voor Presentatie tellen voor 40% mee.

JURYOORDEEL

Na het debat gaat de jury in overleg op de gang. In maximaal tien minuten bepalen zij de scores van beide teams, en wie op basis van die scores heeft gewonnen. Het uitdelen van de scores doen zij aan de hand van de jurywijzer die je vindt in het [jurypakket](#). Na dit juryberaad gaan de juryleden terug naar binnen om de uitslag te vertellen en feedback te geven. Dit doen zij als volgt. Als eerst neemt de Voorzitter P plaats achter het kathedr om in twee minuten uit te leggen welk team heeft gewonnen voor de categorie Presentatie. Vervolgens doet Voorzitter A dit voor de categorie Argumentatie en daarmee voor het debat als geheel. Het is mogelijk dat elk panel een andere winnaar aanwijst. In dat geval is het doorslaggevend welk team het debat op Argumentatie heeft gewonnen. Na de uitslag is er tijd voor individuele feedback aan de debaters.



Een NK Scholierendebat bekijken?

Klik [hier](#) voor filmpjes van debatten die de afgelopen jaren gevoerd zijn op het NK Scholieren om de debatform te bekijken of om te jureren. Welk team heeft gewonnen en waarom?

Leerling-jurylid en timekeeper

Op het NK Debatteren zijn de leerling-juryleden die de scholen afvaardigen onmisbaar: als leerling-jurylid ondersteun je de jury namelijk. Dat doe je niet alleen inhoudelijk, maar ook in één of meerdere debatten door het bijhouden van de tijd. Samen met de juryvoorzitter en het eventuele andere leerling-jurylid wordt vooraf afgesproken wie welke jurytaken uitvoert. Ook bij de Troublespeech Sprekerswedstrijd nemen iedere ronde leerling-juryleden plaats. Hieronder vind je meer informatie over de rol van timekeeper.

De **timekeeper*** bewaakt spreektijden van de sprekers en geeft duidelijke signalen tijdens het debat. De werkelijk gesproken tijd wordt door de jury niet meegenomen in de beoordeling en hoeft daarom niet genoteerd te worden. De signalen die de timekeeper geeft zijn als volgt:

- Na één minuut gaan drie vingers omhoog: nog drie minuten te gaan.
- Na twee minuten gaan twee vingers omhoog: nog twee minuten te gaan.
- Na drie minuten gaat er één vinger omhoog: de laatste minuut gaat in.
- Met nog een halve minuut te gaan gaat de hand omhoog, palm omlaag, vingers horizontaal gestrekt en duim parallel daaronder (Zie afbeelding hieronder.)
- De laatste tien seconden worden met opgeheven vingers afgeteld.
- Daarna luidt de timekeeper de bel. De spreker mag diens zin nog afmaken, maar moet dan stoppen. Gaat de spreker verder dan luidt de timekeeper de bel driemaal. De spreker moet stoppen.



1 min.



halve minuut



10 seconden

De Troublespeech Sprekerswedstrijd

Een Troublespeech is een korte speech van maximaal twee minuten waarin de voordrager zich uit een lastige situatie probeert te redden. Stel je voor dat je als verpleegkundige de baby's van twee paar kersverse ouders hebt verwisseld; of je de leiding had over een scholierenstaking die volledig uit de hand liep? Je moet jouw publiek, dat natuurlijk *not amused* is, overtuigen van je onschuld of je gelijk. De jury beoordeelt jouw speech op basis van presentatie, aankleding en strategie.

Programma

Op iedere toernooidag staat de lastige situatie – de trouble – centraal. De deelnemers dragen op de voorrondes hun speech allemaal één keer voor aan een speciaal jurypanel tijdens één van de drie Troublespeech-rondes die parallel lopen aan de debatrondes. Een Troublespeech duurt maximaal twee minuten en geef je in je eentje aan de jury. De drie beste kandidaten mogen hun Troublespeech tijdens het finaleprogramma op de voorronde *nóg* een keer voordragen, maar dan aan zowel de jury als alle leerlingen en docenten. Deelnemers aan de Troublespeech Sprekerswedstrijd krijgen van de jury zowel een top als een tip mee, en de troublespeechers die door zijn naar het finaleprogramma kunnen deze tip toepassen om de jury te overtuigen dat zij door moeten naar de finaledag. Zoals gezegd beslist de jury welke troublespeecher de winnaar is en door gaat naar de finale in januari. Ze maken dit na de drie speeches bekend. Net als bij de debatwedstrijd geven we ook een wildcard weg. Welke troublespeecher er alsnóg door mag naar de finale, wordt na de derde en laatste voorronde bekendgemaakt.

Voor de finale krijgen de vier finalisten van de Troublespeech Sprekerswedstrijd een nieuwe trouble toegestuurd. Tijdens de finale krijgen de vier finalisten de kans om hun speech één keer te oefenen in de grote zaal, zonder publiek. Tijdens het finaleprogramma dragen ze hun speech voor aan het Troublespeech-jurypanel en het publiek in de grote zaal. Na een juryberaad kiest de jury de winnaar van de Troublespeech Sprekerswedstrijd. Voor meer informatie kun je terecht op de [Troublespeech-pagina](#) op onze website.

Tip!

Oefenen met het houden van een Troublespeech? Op onze [lesmateriaalpagina](#) vind je achttien troubles om te oefenen, vier tips om je uit deze situaties te redden én een vlog waarin trainers Walter en Imke een Troublespeech voordoen.

Jury

Elke voorronde is er een speciale Troublespeech-jury. Hierin neemt iedere ronde ook minstens één leerling-jurylid plaats. De jury zal letten op presentatie, aankleding en strategie. In een Troublespeech is er ook veel ruimte voor humor en creativiteit, omdat het gaat om denkbeeldige en soms grappige situaties. Benieuwd naar de jurycriteria? Klik dan [hier](#) voor onze Troublespeech-jurywijzer.

Wedstrijdreglement 2025/2026

Afvaardiging

1. Het NK Debatteren havo/vwo is bedoeld voor de bovenbouw van havo/vwo.
2. Iedere school mag één of twee debatteam(s) afvaardigen.
3. Een 'school' is in dit geval een fysieke locatie. Er zijn scholengroepen die via meerdere locaties onderwijs aanbieden. Van elke locatie mag één team meedoen.
4. Een debatteam bestaat uit vier of vijf leerlingen. Het is mogelijk om per team één reservedebater mee te nemen. Deze leerling kan in actie komen als één van de andere debaters verhinderd is. In de praktijk zien we dat scholen de reservedebater soms gebruiken om door te kunnen wisselen: in ronde één debatteren dan bijvoorbeeld debaters A, B, C, en E; in ronde twee debatteren debaters A, B, C, en D. Dit is toegestaan. Het meenemen van een reservedebater is eveneens nodig in het geval dat een of meerdere debaters uit het team meedoen aan de Troublespeech Sprekerswedstrijd.
5. Als een team slechts met drie leerlingen komt opdagen in de finale, mogen ze wel deelnemen aan het debat, maar maken ze geen kans meer op de prijzen.
6. Elke school mag ook een leerling-jurylid afvaardigen. Die zal tijdens de debatrondes een jurypanel ondersteunen. Het leerling-jurylid jureert mee en houdt in één of meerdere rondes de tijd bij.
7. Daarnaast kan een school ook troublespeechers afvaardigen voor de Troublespeech Sprekerswedstrijd. Dit mogen debaters zijn, mits het team een reservedebater meeneemt naar het debattoernooi: de sprekerswedstrijd loopt parallel aan de drie debatrondes, de troublespeecher zal dus één debatronde missen. Er mogen maximaal twee leerlingen per school meedoen aan de Troublespeech Sprekerswedstrijd. De troublespeecher dient zich vóór de toernooidag aan te melden voor de sprekerswedstrijd. Dat kan [hier](#).
8. Alle deelnemers (debaters, leerling-juryleden en troublespeechers) ontvangen een certificaat als bewijs van succesvolle deelname. Deze worden in de laatste debatronde door de jury uitgedeeld.
9. Voor geen van de deelnemers geldt een kledingvoorschrift.

Begeleiding & supporters

1. Elke school is verplicht een debatbegeleider mee te nemen die meerderjarig is. Dit kan een docent zijn, maar ook een oud-debater. Deze persoon is door de school bevoegd om verantwoordelijk te zijn voor de leerlingen.
2. Op last van de brandweer hanteren we per toernooidag een maximum wat betreft de grootte van een afvaardiging per school (debatteam, supporters en begeleiders). Hoeveel supporters er mee mogen wordt uiterlijk twee weken voor de toernooidag naar de docenten gecommuniceerd. Over het algemeen ligt dit tussen de twee en vier supporters exclusief debatbegeleiding.
3. Supporters worden geacht zich sportief te gedragen en op generlei wijze het debat te verstoren. Indien dit wel gebeurt kan de jury de supporters vragen om het lokaal te verlaten.

De indeling

1. In elke competitie debatteert ieder debatteam drie debatrondes. Er wordt geloot welke debatteams tegen elkaar debatteren en of zij voor- of tegenstander zijn.
2. Op de finaledag wordt er aan de loting nog een element toegevoegd: op basis van hoe de school heeft gepresteerd op de voorronde wordt de school ingedeeld in categorie A, B, C of D. Elke school krijgt per ronde vervolgens een team uit een andere categorie tegenover zich. Zo debatteert ieder debatteam tegen vier verschillende niveaus.
3. Tijdens de opening wordt ook bekendgemaakt of het dummyteam wordt ingezet. Dit gebeurt alleen als het aantal reguliere teams oneven is. Het dummyteam doet niet mee om de prijzen of om plaatsing voor de NK finale, omdat deze school dan meer teams in de competitie heeft en dus meer kans maakt door te gaan naar de finaledag of in het finaledebat te staan.
4. De indeling wordt uitgedeeld na de opening van het debattoernooi. Hierop staat voor elke debatronde of je team voor- of tegenstander is, in welk debatlokaal het team zal debatteren én in welk debatlokaal het leerling-jurylid elke ronde jureert. Welke stelling in welke ronde gebruikt zal worden, wordt gedurende de dag per ronde door de presentator bekendgemaakt.
5. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam meer dan één keer hetzelfde team als tegenstander treft.
6. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam meer dan één keer hetzelfde juryteam treft. In uitzonderlijke gevallen kan er mogelijk wel een zelfde jurylid zijn, omdat dit jurylid vanwege persoonlijke betrokkenheid bij een debatteam heeft moeten ruilen met een ander jurylid.
7. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam drie keer dezelfde positie heeft in het debat (voor- of tegenstander).
8. Debatteams dienen op tijd aanwezig te zijn op de toernooilocatie. Deze tijd wordt ruim van tevoren gecommuniceerd door de organisatie en is daarnaast ook op de [toernooipagina](#) te vinden. Indien een debatteam te laat is – en dit niet van tevoren per e-mail of telefonisch gemeld is – zal het team uitgesloten worden van deelname aan het toernooi.

In het debatlokaal

1. De voorstanders nemen - vanaf de jury gezien - links van het katheders plaats; de tegenstanders rechts.
2. De debaters nemen - vanaf het katheders gezien - op sprekersvolgorde plaats.
3. Voor het debat geven de beide debatteams elkaar en de jury een hand.
4. Bij het begin van het debat neemt de juryvoorzitter plaats achter het katheders voor een welkomstwoord. Hierin stelt die zichzelf en de rest van de juryleden voor.
5. Na het debat verlaat de jury het lokaal voor overleg. De debatteams wachten in het lokaal op de uitslag.
6. Na het juryberaad keert de jury terug naar het debatlokaal. Als eerste neemt Voorzitter P plaats achter het katheders om in twee minuten uit te leggen welk team heeft gewonnen in zijn categorie. Vervolgens doet Voorzitter A dit voor de categorie Argumentatie en vervolgens voor het debat als geheel. Het is mogelijk dat elk panel een andere winnaar aanwijst. In dat geval wint het team met de hoogste score op Argumentatie. Na de uitslag is er tijd voor individuele feedback aan de teams.

7. Leerling-juryleden nemen actief deel aan het juryberaad, maar geven geen feedback aan de debaters.

Debatvorm

1. Het debat wordt gevoerd volgens het World Schools Format. Je vindt de uitgebreide uitleg van deze debatform ook in de Toernooihandleiding op pagina 7.
2. Eerste beurt voorstanders (4 min): de voorstanders krijgen als eerste het woord van de jury. Tijdens deze speech geven zij een definitie van de stelling, een eventueel plan en hun eerste twee argumenten.
3. Eerste beurt tegenstanders (4 min): Vervolgens geven de tegenstanders een speech. Het is de taak van de tegenstanders om hun eerste twee argumenten te noemen, te reageren op de argumenten van de voorstanders en eventueel te reageren op de definitie van de voorstanders.
4. Tweede beurt voorstanders (4 min): Vervolgens geven de voorstanders een speech waarin zij reageren op de argumenten van de tegenstanders, de eigen argumenten repareren en een derde eigen argument inbrengen.
Tweede beurt tegenstanders (4 min): Dit geldt ook voor de tweede speech van de tegenstanders.
5. Derde beurt voorstanders (4 min): Tijdens de derde speech mogen er géén nieuwe argumenten ingebracht worden. Wel mogen er nieuwe onderbouwingen, voorbeelden en weerleggingen gegeven worden. De taak van de derde sprekers is dan ook het weerleggen en het repareren van de argumenten. Indien alle argumenten zijn gerepareerd en weerlegd en indien er tijd over is, mag de spreker een voorzet geven voor de conclusiespreker door thema's en betrokkenen uit het debat te benoemen.
6. Derde beurt tegenstanders (4 min): Dit geldt ook voor de derde speech van de tegenstanders.
7. Vierde beurt tegenstanders (2 min): De tegenstanders beginnen met de eindspeech. Deze speech vindt plaats voor het katheder. In deze beurt worden de belangrijkste clashes uit het debat besproken en uitgelegd welke partij er gelijk heeft bij deze geschilpunten. Deze clashes worden idealiter uitgewerkt door middel van een weging. Er worden geen nieuwe argumenten, onderbouwingen, voorbeelden of weerleggingen gegeven.
8. Vierde beurt voorstanders (2 min): Tot slot geven de voorstanders de eindspeech.
9. Het is niet verplicht om de tijd vol te maken, je krijgt geen strafpunten voor een kortere speech. In veel gevallen geldt echter wel: voor een goede uitwerking van de argumenten/weerleggingen/debatanalyse heb je de tijd hard nodig.
10. Let op: als de voorstanders in hun eerste beurt een definitie geven van een stelling die volgens de tegenstanders onsportief is, dan dienen de tegenstanders dit in de eerste beurt aan te geven én te beargumenteren. Met onsportief wordt bedoeld dat de stelling niet juist wordt geïnterpreteerd, grammaticaal en in de geest van de stelling. Daarna nemen de tegenstanders de definitie van de voorstanders wél over. Als één van de teams van mening is dat er niet te debatteren valt over deze stelling, en de jury deelt dit oordeel, dan wordt de wedstrijdleiding geraadpleegd en wordt er in overleg met de jury een beslissing genomen over of de kritiek van de tegenstanders terecht was. Indien nodig kiest de jury een definitie op basis van de definitie van de voorstanders en de kritiek van de tegenstanders. Let wel: dit gebeurt enkel in zeer uitzonderlijke gevallen.
- 11.

Voorbeeld – Wat is een goede/foute definitie?:

Voorbeeld 1: Als de stelling is: 'Stemmen moet verplicht worden' en de voorstanders leggen dit uit als het stemmen van piano's, dan is dit fout. Stemmen gaat hier duidelijk over stemmen voor politieke verkiezingen.

Voorbeeld 2: Als de stelling is: 'Harddrugs moeten toegestaan worden' en de voorstanders leggen dit uit als "alleen voor mensen die meedoen aan een experiment voor de wetenschap", dan is dit fout. Het debat wordt zo te nauw uitgelegd.

Voorbeeld 3: Als de stelling is: 'Alleen boven de 16 jaar mag je meedoen aan talentenjachten' en de voorstanders leggen talentenjachten uit als landelijke talentenjachten die op televisie worden uitgezonden, dan is dit goed. Het is een redelijke uitleg van de stelling, die de stelling niet uit de context trekt. De tegenstanders moeten hier dus op voorbereid zijn.

Dus: Laat zien dat je goed over de stelling hebt nagedacht en zorg voor een debat waarbij er zoveel mogelijk meningsverschillen aan bod kunnen komen. Want een goed, open debat levert uiteindelijk de hoogste scores voor beide partijen op.

Point of information

1. Tijdens de speech van een debater kan er een vraag gesteld worden door een spreker van het andere team, deze vraag wordt een Point of Information genoemd (POI). POI's mogen alleen worden aangeboden tijdens de eerste zes spreekbeurten. **Daarnaast mogen POI's niet gesteld worden tijdens de eerste en laatste 30 seconden (de 'beschermde tijd') van een speech** (let op: deze laatste regel is nieuw ingevoerd per september 2025).
2. De spreker kan ervoor kiezen om de POI te accepteren of te weigeren. Als de POI geweigerd wordt, gaan alle vragenstellers zitten en wachten zij minimaal tien seconden voordat zij weer opstaan. Een POI die aangenomen wordt, moet in de vragende vorm geformuleerd worden en mag maximaal tien seconden duren. We gaan ervan uit dat teams sportief omgaan met POI's.
3. Als er voldoende POI's zijn aangeboden (minstens twee) en een spreker er geen heeft aangenomen, krijgt de spreker vijf minpunten. Het doel van deze regel is om te zorgen voor meer interactie in het debat. Als uitzondering hierop gelden POI's aangeboden tijdens de eerste en laatste 30 seconden van een speech. Deze tellen niet mee voor het hierboven genoemde.

Stellingen

1. Er zijn op het debattoernooi twee voorbereide stellingen en één improvisatiestelling. Dit betekent dus dat er per voorronde één voorbereide stelling niet zal worden gebruikt.
2. Uiterlijk zes weken van tevoren worden de voorbereide stellingen door de organisatie bekendgemaakt. Docenten ontvangen deze per e-mail en ze worden gedeeld op de

[toernooipagina](#). Voor de voorrondes worden drie voorbereide stellingen geplaatst, waarvan er twee op de toernooidag zelf zullen worden gekozen.

3. Deelnemers weten vooraf nog niet of zij vóór of tegen de stelling zullen zijn. Dit horen zij pas na de opening op de toernooidag zelf.
4. Op de toernooidag maakt de presentator de twee stellingen bekend. Elk team heeft tien minuten de tijd om de laatste voorbereidingen voor deze stelling te treffen. Bij de improvisatiestelling krijgt elk team twintig minuten voorbereidingstijd.
5. Bij de improvisatiestelling mogen de voorstanders in het debatlokaal voorbereiden. De tegenstanders bereiden zich buiten het lokaal voor – maar wel zo dicht mogelijk bij het lokaal. De jury gaat vlak voor het begin van het debat het lokaal in.
6. De improvisatiestelling mag alléén worden voorbereid door de vier debaters en de reserve-debater uit het debatteam. Het is niet toegestaan om (digitale) hulpmiddelen te gebruiken bij de voorbereiding. Ook mogen docenten, leerling-juryleden en supporters niet helpen bij de voorbereiding. Als een team zich niet aan deze regels houdt, kan dit leiden tot uitsluiting van de competitie. We verwachten dat teams zich sportief gedragen en zich houden aan deze afspraak.
7. Let op: we maken onderscheid tussen beleidsstellingen en waardestellingen. Bij het eerste type stelling wordt er gedebatteerd over het wel of niet invoeren van een maatregel; bij het tweede type stelling gaat het om het beargumenteren van een bepaalde waarde ('X is wenselijk/goed/rechtvaardig'). Voor meer informatie over het verschil tussen deze twee typen, kun je onze vlog hierover [bekijken](#).
8. Deelnemers mogen informatie op papier bij de hand hebben tijdens het debat. Let op dat voorlezen ten koste kan gaan van de punten die voor Presentatie worden gegeven.
9. Het gebruik van digitale hulpmiddelen is alleen toegestaan als deze niet verbonden zijn met internet. Een voorbeeld: smartphones mogen wél gebruikt worden om de tijd bij te houden, maar níet om informatie op te zoeken. Bij misbruik volgt er een waarschuwing. Een tweede overtreding leidt tot uitsluiting van de competitie.

Wedstrijdleiding

1. Op de toernooidag is er een wedstrijdleider aanwezig die het aanspreekpunt is voor debaters en docenten die vragen en/of opmerkingen hebben over wedstrijdinhoudelijke zaken zoals de indeling, het berekenen van de scores of de jurering. Voor praktische zaken kan je terecht bij de welkomstbalie.
2. De wedstrijdleider is beslissingsbevoegd om punten van teams te herzien en/of teams uit te sluiten van deelname.

Jurering

1. De jury bestaat uit een Voorzitter Presentatie, een Voorzitter Argumentatie, geen, één of twee juryleden en één of twee leerling-juryleden.
2. De jury let op twee criteria: presentatie en argumentatie. Er wordt een weging toegepast voor het berekenen van de punten. Argumentatie telt voor 60% mee in het eindoordeel; Presentatie telt voor 40% mee in het eindoordeel. Beide juryteams (juryvoorzitter argumentatie met juryleden, en juryvoorzitter presentatie met juryleden) geven punten voor hun criterium en bepalen een winnaar voor hun criterium. Door middel van een formule wordt het gewogen gemiddelde berekend.

3. Er is geen winstbonus. Na drie debatrondes zouden de beste teams moeten komen bovendrijven. In het verleden is de winstbonus getest, hetgeen voor de uitslag geen verschil maakte.
4. Bij een gelijk aantal punten (argumentatie en presentatie opgeteld) wint het team dat het hoogste heeft gescoord op argumentatie.
5. Bij presentatie wordt gelet op ogen, stem, houding, stijl en 'be the argument'.
6. Bij argumentatie wordt gelet op argumenteren, structureren, reageren en rolvulling.
7. Het juryoordeel wordt te allen tijde gerespecteerd. Voor vragen en/of opmerkingen hierover kunnen deelnemers zich wenden tot de juryvoorzitters. Zijn er dan nog vragen of opmerkingen? Dan kunnen deelnemers terecht bij de wedstrijdleider.

Timekeeper

1. In de jury zit een (leerling-)jurylid die de tijd bijhoudt.
2. Deze timekeeper geeft het steeds aan wanneer er een minuut is verstreken, maar ook wanneer de laatste dertig seconden zijn aangebroken. De laatste tien seconden worden op de vingers afgeteld. Deze handgebaren worden toegelicht op pagina 12 van de Toernooihandleiding en dienen voor iedere deelnemer bekend te zijn.
3. Na de laatste seconde wordt er op de bel gedrukt. De debater mag de zin afmaken (maximaal vijftien seconden) en wordt dan actief door de juryvoorzitter gevraagd om af te ronden. Als de bel nogmaals klinkt, stopt de debater direct met spreken.

Rekenkamer

1. In de rekenkamer zijn een rekenmeester en eventueel een assistent-rekenmeester aanwezig.
2. De rekenmeester ontvangt na elke ronde de punten per lokaal op het masterformulier.
3. Na drie debatrondes wordt op basis van het totaal aantal punten een ranglijst gemaakt van de scholen.
4. Bij een gelijk aantal punten geeft allereerst de totale score op argumentatie de doorslag. Mocht dit ook gelijk zijn, geeft de totale score die een team heeft gehaald in de improvisatieronde de doorslag.
5. De prijs voor 'Beste Individuele Spreker' is een individuele prijs en wordt uitgereikt aan de debater die in totaal (zowel op presentatie als argumentatie) de hoogste sprekersscore heeft.
6. Scholen die nog niet eerder hebben deelgenomen, of al vijf jaar niet meer hebben deelgenomen, maken kans op de aanmoedigingsprijs 'Beste Nieuwkomer'.
7. Per voorronde gaan de beste scholen door na de finaledag. Hoeveel scholen per voorronde doorgaan, wordt naar verhouding bepaald op basis van het aantal deelnemende teams. Zo heeft ieder team ongeveer evenveel kans om door te gaan naar de finale van het NK Debatteren havo/vwo. Daarnaast zullen er na plaatsing van de finaleteams nog één of twee wildcards worden uitgedeeld aan de teams die buiten de direct geplaatste scholen het hoogste aantal punten hebben behaald. Dit wordt na voorronde drie bekendgemaakt. Het aantal teams dat in totaal deelneemt aan de finaledag is ongeveer 30% van het totaal aantal deelnemende teams.

8. In het geval dat twee teams van dezelfde school de hoogste dagscores hebben behaald, debatteren zij tegen elkaar in de finale. Welke school er met de beker naar huis gaat is dan dus al bekend.

Troublespeech Sprekerswedstrijd

1. Tijdens de Troublespeech Sprekerswedstrijd krijgen deelnemers maximaal twee minuten om zich uit een lastige situatie te spreken. Het is een individuele sprekerswedstrijd.
2. Aanmelden kan voorafgaand aan de toernooidag op [deze pagina](#). Let op: aanmelden op de toernooidag zelf is niet mogelijk.
3. Voor elke toernooidag wordt er een speciale trouble gemaakt. We maken zes weken voor de toernooidag bekend welke trouble er op de aankomende toernooidag aan bod komt. Je vindt dit dan ook terug op onze [Troublespeechpagina](#).
4. Het Troublespeech-jurypanel let op drie componenten: presentatie, aankleding en strategie. Om de criteria te bekijken kun je [hier](#) klikken voor de jurywijzer.
5. Alle leerlingen uit de havo/vwo bovenbouw kunnen zich opgeven voor de sprekerswedstrijd, ze dienen een volwassen begeleider mee te nemen, tenzij de school schriftelijk toestaat dat de troublespeecher op eigen initiatief reist. Als de troublespeecher tevens debatteert volstaat de begeleider van het debatteam.
6. Als een leerling zowel wil debatteren als troublespeechen is dat mogelijk, zolang het debatteam van deze leerling een reservedebater meeneemt. Wanneer de troublespeecher tijdens één ronde diens speech houdt, zal de reservedebater invallen bij de rest van het debatteam. Per school mogen er twee leerlingen deelnemen aan de Troublespeech Sprekerswedstrijd.
7. Iedere troublespeecher draagt tijdens één van de debatrondes diens speech voor aan het Troublespeech-jurypanel. Degenen die zich hebben opgegeven voor de Troublespeech Sprekerswedstrijd vinden de ronde-indeling in hun deelnemersmap bij aanvang van de toernooidag.
8. Het Troublespeech-jurypanel bepaalt welke drie deelnemers de meeste punten hebben gehaald op basis van de eerder genoemde criteria. Deze deelnemers mogen hun speech nogmaals voordragen op het podium.
9. Tijdens het finaleprogramma worden de drie beste speechers van de voorrondes naar het podium geroepen, die hun Troublespeech nogmaals mogen houden voor groot publiek.
10. De jury kiest op elke voorrondedag één winnaar die doorgaat naar de finaledag van het NK Debatteren havo/vwo in januari. Een jury bepaalt op de finaledag wie van de vier troublespeechers uiteindelijk wint.
11. Net zoals bij de debatcompetitie wordt er na de derde voorrondedag ook een wildcard weggegeven: een vierde troublespeecher gaat door naar de finaledag.
12. De wildcard gaat naar de troublespeecher die tijdens een van de voorrondes op het podium heeft gestaan, in eerste instantie geen finalist is geworden, maar wél (naast de finalisten) de meeste punten heeft behaald in de competitie.
13. Op de finaledag zijn de speechers op het gecommuniceerde tijdstip aanwezig. Ze mogen hun speech tijdens een van de debatrondes één keer oefenen op het grote podium, en dragen vervolgens hun Troublespeech voor tijdens het finaleprogramma.
14. Het Troublespeech-jurypanel kiest uiteindelijk de Landelijk Troublespeech Kampioen.

Colofon

Toernooihandleiding

NK Debatteren havo/vwo

Uitgave: Stichting Nederlands Debat Instituut

Laatste update: december 2025

Correspondentieadres:

Stichting Nederlands Debat Instituut

Keizersgracht 104

1015 CV Amsterdam

035 625 20 51

stichting@debatinstituut.nl

www.schooldebatteren.nl

© 2025 Stichting Nederlands Debat Instituut, Amsterdam

Het is al meer dan twintig jaar onze missie om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren overtuigender durven spreken, zorgvuldiger leren luisteren en altijd nieuwsgierig blijven naar de ideeën van anderen. Dat doen we door het organiseren van landelijke debatkampioenschappen, het verzorgen van debattrainingen in de klas, het geven van nascholing aan docenten en het ontwikkelen van lesmateriaal. We werken op primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.